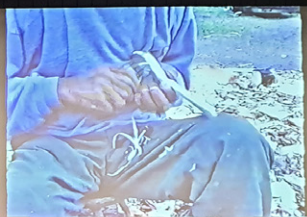

HANDLAGET

NR 1 • 2020

Hemslöjdsföreningen Sörmland

Träfilmsfestival

Tillsammans med 20-talet andra slöjdare var jag den 25 januari på Sörmlands museum i Nyköping på Träfilmsfestival anordnad av Täljakademin.

Vi fick se 11 filmer med slöjdare som visade hur de tillverkar sina alster. Någon film var helt tyst, man såg bara slöjdaren och hans händer och verktyg. På andra var musik pålagd. En visade *Barn the Spoon*, en engelsk skedtillverkare som hela tiden kommenterade in i kameran det han gjorde i 40 minuter vilket blev lite långt. Några var med speakerröst.

Vi diskuterade fördelar och nackdelar med de olika filmteknikerna. Någon tyckte att det var skönt att slippa ljud och prat. Andra saknade kommentarer om vad och varför hen gjorde som hen gjorde. Vissa uppfattade musiken som störande. Jag tycker att det är syftet med filmen som avgör om den ska ha text/tal/musik eller inte. En film avsedd som instruktion för hur man tillverkar en sked bör ha kommentarer om arbete och material. Detta för att de som tittar ska kunna lära sig hur man gör och varför.

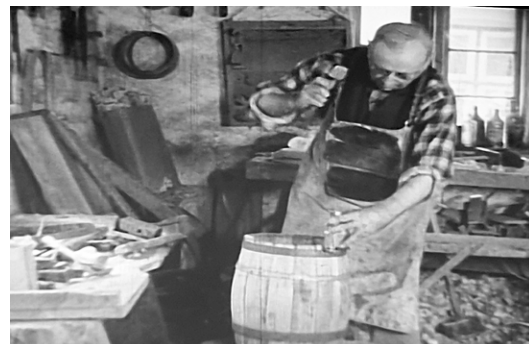
Jag uppfattade det som alla i salen var aktiva utövare av något hantverk och som sådan är det en njutning att titta på när någon

annan arbetar med det man själv kan. Man lägger märke till detaljer i händernas arbete och hur de grepar verktyg och material utan kommentarer eller musik. Under filmen med Anja Sundberg, som tillverkar en sked från stock till sked helt utan tal och text, var stämningen i salen närmast andäktig. Det enda som hördes var hennes hanterande av trästycket med kniv och yxa.

Vi fick se prov på många olika hantverk och tekniker. En dansk tunnbindare gjorde en tunna enligt laggkärlsteknik. När stavarna väl hade torkat tog det honom fyra timmar att få en tunna färdig. En japan gjorde små sakémuggar i samma teknik. Han använde många fina japanska specialverktyg och satt hela tiden på golvet.

En annan man svarvade fram fyra skålar ur samma ämne i en sk svegsvarv, en remdriven trampsvarv. Vi fick också se exempel på genuint svenskt gammalt hantverk i form av tillverkning av näverrep, spånkorg och rönnask.

Det mest fascinerade kom dock med sista filmen. Den visade en

Överst; Laggat kärl och spånkorgar. Mitten; Tunnbindare som gör en tunna enligt traditionella tekniker. Nederst; Skedar tillverkade bland annat av Anja Sundberg, *Barn the spoon* och Ulrika Eckardt.

kinesisk hantverkare som ur ett enda stycke trä tillverkade en hoppfällbar pall. Detta med mycket enkla verktyg, såg, borr och stämjärn. När han behövde spänna fast ämnet gjorde han det i ett träd med rep.

Jag åkte hem från festivalen full av idéer och inspiration och fascinerad över hur mycket det går att göra av trä och att jag fortfarande har mycket att lära mig.

TEXT: ÅKE JENNISCHE
FOTO: KERSTIN UPPMAN

Hemslöjden

Hemslöjdsföreningen Sörmland
Nr 1 • 2020 www.slojdisormland.se

Sashikoträff på Retuna med Saini Roesner

En onsdagkväll i februari samlades ca 25 personer för att prova *sashiko* och *boro*. Boro och sashiko är gamla japanska tekniker som uppstod ur behovet att förlänga klädernas livslängd i en tid då tyg var dyrt och plaggen måste hålla länge.

Lager på lager med ofta små tygbitar skapade ett särskilt uttryck som med tiden utvecklades till en särskild konstform. Vanligast var vita stygn på indigofärgat tyg.

Med tiden har tekniker-na utvecklats till en konstform och nu finns utställningar över hela världen som visar både traditionella textilier och moderna alster.

Om jag förstått det hela rätt, så är **boro** att lappa, laga och förstärka tyg och **sashiko**, som betyder "små stygn", är sättet att

sy på – själva stygnen. Enkelt uttryckt är det förstygn eller upp-och nedstygn som vi sa på sysløjden. Att sy sashiko kan vara väldigt enkelt, som gjort för en absolut nybörjare. Det kan också vara en mycket komplicerad teknik som sashikomästare ägnat ett liv åt att utveckla.

Saina Roesner dukade, efter genomgång av tekniken, upp en imponerande buffé av olika provbitar som vi kunde inspireras av. Särskilt roligt var det att se hur fina ett par trasiga jeans kan bli om man ägnar dem en stund av "små stygn".

TEXT OCH FOTO:
YLVA G KARLSSON

Överst: Saini Roesner, klädd i sina fina jeans, presenterade textilteknikerna boro och sashiko. Nederst: Fantasifull lapplagning av jeans. Bild t. v: Exempel på olika små stygn/sashiko.

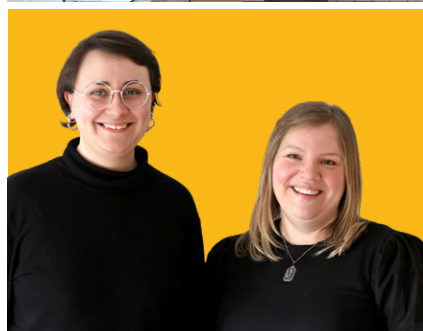

Årsmöte 2020

Ett 20-tal medlemmar deltog på årsmötet i Malmköping. Förutom de sedvanliga årsmötesförhandlingarna, delades årets stipendium från Lars Aldéns fond ut till Simon Svennberg.

Simon Svennberg fick stipendiet på 10.000 kronor, som ska användas till en kurs, för sin gärning som slöjdlärare och kursledare för både barn och vuxna. Simon hade med sig lite av det han slöjdat till beskådan. Kanske kommer han att använda stipendiet till att förkovra sig i smideskonsten.

Mötesdeltagarna fick också lyssna till ett föredrag av Maria Neijman. Maria är vikarierande länshemslöjdskonsulent med inriktning textil, stationerad på Sörmlands museum i Nyköping. Hon har bland annat en gedigen bakgrund och mycket kunskap om hur de digitala kanalerna är uppbyggda. Vi fick lära oss hur olika plattformar fungerar och hur vi ska använda dem för att nå bästa resultat. Mycket tänkvärt

Överst: Maria Neijman, hemslöjdskonsulent i Sörmland, höll ett föredrag om hur digitala kanaler är uppbyggda. Nederst: Nya i styrelsen; Linnea Lindbom och Anny Liivamäe.

Eva Svensson gratulerar årets stipendiat Simon Svennberg till Lars Aldéns stipendiefond.

och matnyttigt.

Föreningens styrelse sitter kvar för år 2020: Eva Svensson (ordf), Kerstin Uppman (sekr) Richard Horner (kassör), Ylva G Karlsson, Åke Jennische, Lotta Risberg, Åsa Nordqvist, Johanna Lovén och Anneli Henriksson. Nya i styrelsen är Anny Liivamäe och Linnea Lindbom.

TEXT: EVA SVENSSON

FOTON: RICHARD HORNER OCH KERSTIN UPPMAN

Folk och Kultur

När Folk och Kultur anordnades för tredje gången i Eskilstuna, var slöjden och skapandet ett givet inslag. Det anordnades olika workshop, där det var fritt fram att prova. Hos Sörmlands museum gick det bland annat bra att hugga träg eller tälja en sked. Det fanns också möjlighet att prova yllebroderi. Eskilstuna folkhögskola bjöd på workshop i masktillverkning och pappersslöjd.

TEXT OCH FOTO: EVA SVENSSON

Workshops med träghuggning, tillverkning av masker.

Nedre bild: Vackra broderier på kuddar av Elisabet Jansson.

Kalendarium 2020

Plats för adressetikett

Anmälan & Frågor

- Anmälan gör du via formulär/webbshop på hemsidan:
www.sormlandsmuseum.se/kurser

Maria Neijman, tel 076-696 36 34
Helena Åberg, tel 070-946 15 26

Mars

Ons 11/3 Crafterwork: Plastbanta. Tälj för hemmet o köket. Afterwork, Sörmlands museum, Nyköping, kl 16.30-19.00. Material finns. Fri entré!

Lör 14/3 Kurs: Precious trash – skapa med skräp. Sörml. museum, kl 9-16. En kreativ träff där du lär dig skapa något av ditt skräp. Lärare: Johanna Törnqvist. Pris: 1125 kr. Medlem 1025 kr. Ungdom 725 kr. Anmälan till ● senast: 2/3.

Lör- Sön 14-15/3 Kurs- Brodera med silke på ylle. Sörml. museum, Nyköping, kl 9.30-17.00. Lär dig folkliga broderier. Lärare: Sofia "Fia Makalös" Lindblom. Pris: 1800kr. Medlem 1600 kr. Ungdom 1000 kr. Anmälan och biljettköp till ● senast: 2/3.

Lör-sön 21-22/3 Kurs: Sy i läder. Textilverkstan, Sörmlands museum, Nyköping, kl 9.30-17.00. Grund i lädersömnad för hand. Lärare: Cathrin Åhlén. Verktyg o material finns. Pris: Medlem 1600, ungdom: 1000 kr, övriga 1800 kr. Anmälan till ● senast 6/3.

Ons 25/3 Crafterwork: Fläta korgar av tidningspapper. Afterwork, Sörmlands museum, Nyköping, kl 16.30-19.00. Material finns. Fri entré!

Lör 28/3 Kurs: Slipa verktyg. Sörml. museum Nyköping. Kl 9.30 –17.00. Lär dig slipa dina knivar, yxor, hyvelstål o stämjärn. Lärare: Ramon Persson. Pris: 950 kr. Medlem 850 kr. Ungdom 500 kr. Anmälan till ● senast: 10/3.

Lör 28/3 Kurs: Sörmlands täljakademi Flen kl 10-16. Täljd mekanik med Per Helldorff. Pris 300 kr. Medlem 250 kr. Anmälan senast 15/3 till helena.berg@regionsormland.se

Slöjdräffar för unga 13-19 år i Flen
Måndagar jämna veckor, Aktivitetshuset Skjortan, kl 18-20. För dig som tycker om att skapa med händerna. Gratis. Verktyg och material finns på plats. Fri entré!
Måndagarna: 2/3, 16/3, 30/3, 27/4, 11/5

April

Lör-sön 4-5/4 Kurs: Renovering av tegeltak. Sörml. museum, Nyköping. Kl 9.00-17.00. Vi arbetar praktiskt med att lägga om ett litet tak. Lärare: Jon Åhlund o Anton Blomgren. Pris: 1900 kr. Anmälan till ● senast: 18/3.

Lör-sön 18-19/4 Kurs: Tälja skedar o slevlar. Sörml. museum, Nyköping. Kl 9.30 –17.00. Lärare: Anja Sundberg. Pris: 1800 kr. Medlem 1600 kr. Ungdom 1000 kr. Anmälan till ● senast: 3/4.

Lör-sön 25-26/4 Kurs: Att handsy i linnetyg. Sörml. museum, Nyköping. Kl 9.30-17.00. Grundteknik för att sy i linne för hand. Lärare: Magdalena Fick. Pris: 1800kr. Medlem 1600 kr. Ungdom 1000 kr. Anmälan och biljettköp till ● senast: 10/4.

Maj

Lör 2/5 + 22-26/6 Kurs: Fläta granrotskorgar. Sörml. museum, Nyköping. Kl 9-16. I maj samlar vi och bereder rötter. I juni tillverkar vi en stomme av grangrenar som rötterna sedan flätas in i. Lärare: Erna-Lill Lindén. Pris: Fika, kurslitteratur o material: 1500 kr. Anmälan till ● senast: 10/4.

9/5-11/10 Utställning: Korgen lyfter. Sörml. museum. En vandringsutställning om bundet, flätat och vridet från hela landet. Vernissage 9/5, kl 12.00.

Lör-sön 9-10/5 Kurs: Spinn på stödd slända. Sörml. museum, Nyköping. Kl 9.30-17.00. Historik, teknik, förberedelser, teori o praktik. Lärare: Josefin Waltin. Pris: 1800 kr. Medlem 1600 kr. Ungdom 1000 kr. Anmälan och biljettköp till ● senast: 24/4.

Lör-sön 30-31 maj Kurs: Fönsterrenovering. Sörml. museum, Nyköping. Kl 9.00-17.00. Grunderna i traditionell fönsterrenovering. Lärare: Stefan Edentorp o David Hansson. Pris: 1900 kr. Anmälan till ● senast: 8/5.

Juni

Fre-sön 12-14 juni Kurs: Skärsvarvning. Sörml. museum, Nyköping. kl 9.00-16.30. Vi svarvar vi skålar o andra föremål. Lärare: Åke Landström. Pris: 2900 kr. Medlem 2700 kr. Ungdom 1500 kr. Anmälan till ● senast: 25/5.

Lör-sön 22-26/6 Kurs: Grundkurs i vävning. Vävstugan på Törnerosgatan 6A, Eskilstuna. Vi går igenom vävningens grundmoment. Lärare: Maria Neijman. Pris: 1500 kronor. Anmälan till ● senast: 30/4.

Slöjdräffar för unga 13-19 år, Vingåker
Måndagar ojämna veckor, Vingåkers fritidsgård, Kapellgatan 3, kl 16-18. För dig som tycker om att skapa med händerna. Gratis. Verktyg och material finns på plats. Fri entré!
Måndagarna: 9/3, 23/3, 6/4, 20/4, 4/5, 18/5

Returslörd i Eskilstuna

Onsdagar kl 16-19 med olika teman. Eskilstuna folkhögskola, ReTuna Åkerbruksgalleria. Fri entré. Material, verktyg finns. Inga förkunskapskrav.
Ons 4/3 Pennställ/Förvaringslåda
Ons 11/3 Smycken (Tornålstövning)
Ons 18/3 Decoupage
Ons 25/3 Makrame fjädrar
Ons 1/4 Insekter och fåglar av metalltråd
Ons 8/4 Shibori och naturlig färgning

Gratis slöjdräffar i Nyköping

Tuna kyrkskola, Nyköping, kl 18-21, m. olika teman. Material och verktyg finns. Fri P-plats, handikappanpassade lokaler, fika till självkostnadspris. Kontakt: Kerstin Uppman, cosmonata@gmail.com 0709-74 94 56.

Ons 11/3 Singlade bollar och nätkassar
Mån 6/4 Trådknappar
Ons 15/4 Gaffelblommor
Tors 14/5 Tälja slynggaffel eller makramékrok
Tis 26/5 Slynga band

Stick- och sycafé i Nyköping

Onsdagar jämna veckor, kl 16-19, Sörmlands museums restaurang. Drop-in och fri entré. Onsdagarna: 4/3, 18/3, 1/4, 15/4, 29/4, 13/5

Nästa nummer av Handlaget

Manusstopp för nästa nummer av Handlaget: Måndag 18 maj 2020

Vill du bidra till att Handlaget blir som du vill? Skicka in högupplösta foton, notiser, berättelser, frågor eller texter till redaktionen så tar vi med det i nästa Handlag. Maila direkt till redaktören och grafiska formgivaren Ann Ahlbom S: ann@ann.se.

Om ni kontinuerligt vill få info om våra aktiviteter på e-post, skicka er adress till: hemslojdensormland@gmail.com.

Kontakt

Hemslöjdsföreningen Sörmland

Eva Svensson, ordförande • 070-454 55 16
hemslojdensormland@gmail.com
Kärtrorp, Vidåsen • 643 97 Västra Näshulta
www.slojdisormland.se

Länshemslöjds konsulenterna Sörmlands Museum

Helena Åberg, Enhetschef/hårdslöjd
0155-24 57 27 • 070-946 15 26
helena.berg@regionsormland.se

Maria Neijman, Textil slöjd • 076-696 36 34
maria.neijman@regionsormland.se

Sara Eriksson, projektledare Mera slöjd
0766-95 66 39
sara.s.eriksson@regionsormland.se

www.sormlandsmuseum.se

Hemslöjden

Hemslöjdsföreningen Sörmland
Nr 1 • 2020 www.slojdisormland.se